

Doctoral School

Benaderingen van CORPUS in letterkunde en taalkunde

Van **11 tot en met 18 juli 2025** organiseert DCC (*Dutch Language, Literature and Culture in a Central European Context*) in het kader van de programma's CEEPUS en Erasmus+, in samenwerking met de afdeling Neerlandistiek aan de Eötvös Loránd Universiteit ELTE in Boedapest, COMENIUS, de Adam Mickiewicz Universiteit in Poznań, de Universiteit van Wrocław en de Nederlandse Taalunie, een **Doctoral School** rond het thema '***Benaderingen van CORPUS in letterkunde en taalkunde***'. De Doctoral School vindt in Wrocław (Polen) plaats.

Bij deze Doctoral School brengen we enkele gebieden van recent onderzoek in literatuur en taalkunde in kaart. Daarbij besteden we aandacht aan de volgende dimensies¹:

Letterkunde

1. Corpus en politiek

Corpus wordt hier begrepen als een centraal thema in politieke en sociale discoursen, met bijzondere aandacht voor queer lichamen en transseksualiteit. Het lichaam wordt gezien als een slagveld waarop verschillende politieke ideologieën botsen. Vragen over eigenaarschap en controle over het lichaam komen aan bod: in hoeverre behoort het lichaam toe aan het individu, en in hoeverre wordt het gevormd door bredere maatschappelijke en politieke discoursen? Thema's zoals lichamelijke grenzen en transitie worden in dit leeskader geplaatst, waarbij het lichaam zowel onderwerp als instrument van conflict en verandering is.

2. Corpus en relationisme

Dit onderdeel onderzoekt hoe genot en pijn worden verbeeld in teksten en hoe het menselijke lichaam zich verhoudt tot dat van de ander. Daarnaast wordt de opkomst van relationisme in de moderne literatuur besproken, waarin relaties tussen mens, dier en natuur een belangrijke rol spelen. Deze tendens wordt ook in verband gebracht met parallellen in oudere teksten, waarbij gezocht wordt naar vergelijkbare motieven en relaties in historische werken, bijvoorbeeld in mystieke teksten van auteurs zoals Hadewych. Thema's zoals seksualiteit, erotiek, lijden en agressie staan hierbij centraal.

¹ Met voorbehoud van kleine aanpassingen.

3. Corpus en auteurschap

Bij corpus en auteurschap wordt het literaire corpus van een auteur gezien als een unieke vingerafdruk of DNA. Het corpus fungeert als een vorm van schriftelijke identiteitsherkenning, waarbij de stijl en kenmerken van de tekst de auteur herkenbaar maken. Moderne computationele technieken, zoals software die auteursstijl kan analyseren en identificeren, spelen hierbij een belangrijke rol. Aan de andere kant kunnen intertekstuele elementen een verwevenheid van verschillende corpora onthullen, zoals de literaire stijl van de auteur en het literaire erfgoed waar die uit plukt.

Taalkunde

1. Taal als sociale praktijk: hoe taal in interactie ontstaat en hoe je dat in een corpus kunt vangen

In deze workshop duiken we in de dynamische interactie tussen taal en de sociale, communicatieve, politieke omgeving. Taal als sociale praktijk dus: hoe kun je talige processen bestuderen — en waarom zou je dat doen? Een workshop over standaardtaal en talige ideologieën, over variëteiten en talig bewustzijn, over communicatie en macht. Met een focus op kwalitatieve onderzoeksmethoden in bestaande en zelf samengestelde corpora.

2. Ontgrendel de kracht van taal: CMC, corpora en het Nederlands in actie!

In deze workshop duiken we in het gebruik van computerondersteunde communicatie (*computer-mediated communication, CMC*) in de toegepaste taalkunde. Wat voor kwantitatief en kwalitatief onderzoek kan je daarmee doen? Hoe stel je de nodige corpora samen? En wat voor rol kan het Nederlands, een zogenoemde minder onderwezen taal (*less commonly taught language, LCTL*), daarin spelen? Een workshop over CMC, interculturele competenties, communicatiestrategieën, analyse van taalgebruik, het Nederlands als *lingua franca*, enz.

3. De belichaamde taal: hoe het taalvermogen in ons corpus ligt

In deze workshop duiken we in de dynamische interactie tussen taal, cognitie en het lichaam, met een specifieke focus op de cruciale rol van de hersenen. We verkennen hoe fysieke ervaringen en hersenprocessen taalverwerking en -begrip beïnvloeden. Waar zitten de verschillen in de hersenen van tweetaligen? Door middel van hersenonderzoek en psycholinguïstische experimenten krijgen deelnemers inzicht in hoe taal zowel in ons brein als in ons lichaam is verankerd.

Praktisch

De Doctoral School, volledig in het Nederlands, biedt ruimte aan ongeveer 30 deelnemers, waaronder PhD- en gevorderde MA-studenten van verschillende universiteiten. Elke lesdag begint met een inleidend college dat gerelateerd is aan het centrale thema van de workshop. Daarna volgen groepsworkshops, waarin studenten, onder begeleiding van de docenten, werken aan concrete casussen die voortkomen uit het onderzoeksgebied en de interesses van de docenten. Hierbij reflecteren ze verder op de theoretische principes die in de colleges besproken zijn. Elke geselecteerde deelnemer wordt gevraagd vooraf een abstract in te dienen, waarin een voorstel voor het eigen onderzoek wordt gepresenteerd. Dit voorstel dient dan aan te sluiten bij een van de subthema's die door de kerndocenten wordt aangegeven. Voor de succesvolle deelname aan de Doctoral School 'Benaderingen van CORPUS in letterkunde en taalkunde' krijgen de deelnemers 5 ECTS.

Bij de aanmelding via het formulier <https://forms.gle/uYvYch2hUFwU5EVg7> vul je de volgende gegevens in:

- 1) Voor- en achternaam
- 2) Universiteit
- 3) Studiegraad (het niveau waar je nu zit): PhD of MA?
- 4) Keuze van onderzoeksgebied (taal- of letterkunde)
- 5) Scriptie-/proefschriftonderwerp
- 6) Motivering voor deelname
- 7) Eigen financieringsmogelijkheid

BELAGRIJK: Bij de laatste vraag willen we weten of je over eigen fondsen (bijvoorbeeld van je universiteit of een project) beschikt om de reis- en verblijfkosten te dekken. Voor deelnemers die niet over eigen budget beschikken, gaan we op zoek naar andere mogelijkheden, zoals: de Erasmus+ Short Term Mobility of de CEEPUS-beurzen, aan de overige studenten bieden we terugbetaling van de reiskosten en een gratis plaats in een studentenhuus in Wrocław. De deelname zelf is voor iedereen gratis!

De deadline voor inschrijvingen is **30 november 2024**. Na de selectieprocedure wordt iedereen in december over de resultaten hiervan per e-mail in kennis gebracht.

Eventuele vragen kun je richten aan Małgorzata Dowlaszewicz (malgorzata.dowlaszewicz@uwr.edu.pl).